

MMO'DA MESLEK İÇİ EĞİTİM VE BELGELENDİRME ÇALIŞMALARI

Oda Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, Türkiye İnşaat Sanayicileri İşveren Sendikası (İNTES) tarafından yayınlanan İnşaat Sanayi dergisine Meslek İçi Eğitim Merkezi ve akreditasyon çalışmaları hakkında bilgi verdi.

Kamu kurumu niteliğinde bir meslek örgütü olan Makina Mühendisleri Odası, bütün mesleki faaliyetleri, “Kamu yararının korunması, mesleğin geliştirilmesi ve mesleki hizmetlerin uzman üyelerince verilmesinin sağlanması” temel perspektifi ile ele almaktadır.

Odamız toplum güvenliğini doğrudan ilgilendiren tüm projelerin, mesleki yeterliliği Odamızca belgelendirilen üyelerimiz tarafından hazırlanmasının gerekliliğine inanmaktadır. Aynı zamanda bu projelerin Odamız mesleki etik ve üyelik sicil kayıtları yönü ile Oda mesleki denetiminden geçirilmesi gerektiğini de savunmaktadır. Odamız, bu yeterliliğin gelişen ve değişen bilim ve teknolojiye bağlı olarak düzenlenecek sürekli eğitimlerle desteklenmesini de zorunlu görmektedir. Bu amaçla 6 Temmuz 1998’de kısaca MİEM dediğimiz Meslek İçi Eğitim Merkezi kurulmuştur. Meslek alanlarımıza yönelik eğitim ve belgelendirme faaliyetleriyle üyelerimizin eğitilmesi ve yetkilendirilmesi MİEM ile sağlanmıştır.

Resmi Gazete’nin 22 Kasım 2001 tarihli sayısında yayımlanan Uzmanlık ve Belgelendirme Yönetmeliğimiz doğrultusunda Odamızca MİEM kanalıyla çalışmalar yürütülmektedir. Bu çalışmalar Mekanik Tesisat Mühendisliği, Araç Mühendisliği, LPG ve CNG Uygulamaları, Asansör Mühendisliği, İş Güvenliği Mühendisliği ve Gıda Ambalajına yönelik olarak 15’i Mekanik Tesisat Mühendisliği kapsamında olmak üzere toplam 24 alanda meslek içi eğitim ve belgelendirme çalışmalarını kapsamaktadır.

Eğitim ve belgelendirme faaliyetlerimizin ardından kimi Bakanlık ve kurum, yetki belgeli mühendis kavramını kendi yönetmeliklerine yansıtmıştır. Doğal gaz tesisatı, motorlu araç imal ve tadilatı, asansör üretim, bakım ve montajı ile LPG uygulamaları başta olmak üzere firmalarda Odamızdan yetki belgesi almış mühendis çalıştırılması zorunlu hale getirilmiştir. Böylece on bini aşkın üyemize yeni iş alanları açılmıştır.

Kuruluşundan bugüne kadar MİEM kapsamında 2 bin 273 kurs düzenlenmiş, bu kurslara 47 bin 252 kişi katılmıştır. Yönetmeliklerimiz çerçevesinde üyelerimizin uzmanlık konularına yönelik açılan kurslardan 45 bin 602 üyemiz Mühendis Yetki Belgesi ve Uzman Mühendis Belgesi almıştır. Eylül 2009 itibarıyla 130 eğitimcimimiz, 24 farklı alanda eğitim vermektedir.

AKREDİTASYON ÇALIŞMALARI

Onaylanmış Kuruluş

Makina Mühendisleri Odası Asansör Kontrol Merkezi’nin (AKM) 2022 No’lu Onaylanmış Kuruluş olarak atandığı 19 Şubat 2008 tarihli Avrupa Birliği (AB) Resmi Sitesi’nde duyurulmuştur. AKM, 95/16/AT Asansör Yönetmeliği kapsamında Modül B (Asansör AT Tip İncelemesi), Modül F (Asansör Son Muayene), Modül G (Birim Doğrulaması) ve Modül H’da (Tam Kalite Güvence) asansörlere CE işaretlemesi yapmak üzere AB ve Türkiye’de Onaylanmış Kuruluş olarak atanmıştır. Odamız, ilgili modüllerde asansörlerin üretiminden nihai kullanımına kadar CE işaretlemesi yapmak üzere yetkilendirilmiş, ülkemiz üreticilerinin yerli onaylanmış kuruluşlarla çalışma taleplerine yanıt vermek üzere tüm hazırlıklarını tamamlamıştır.

Akredite Muayene Kuruluşu

Odamız, TS EN 45004 standardına göre “basıncı kaplar ve kaldırma iletme makinalarının periyodik kontrolleri ile teknik ölçüm ve analiz hizmetleri” kapsamlarında ‘A’ Tipi Muayene Kuruluşu olarak 17 Mayıs 2004’de TÜRKAK tarafından akredite edilmiştir.

TS EN 45004 standardının iptalinin ardından Muayene Kuruluşumuz dokümantasyonunu “TS EN ISO/IEC 17020 Çeşitli Tipteki Muayene Kuruluşlarının Çalıştırılmaları İçin Genel Kriterler” standardına göre düzenlemiştir. Muayene Kuruluşumuzun re-akreditasyon denetimi 26-29 Şubat 2008 tarihlerinde, gözetim denetimi ise 26-29 Mayıs 2009 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir.

kişi katılmıştır. Yönetmeliklerimiz çerçevesinde üyelerimizin uzmanlık konularına yönelik açılan kurslardan 45.602 üyemiz, Mühendis Yetki Belgesi ve Uzman Mühendis Belgesi almıştır. Eylül 2009 itibarıyla 192... Ki...

Emin KORKMAZ
Başkan Kurul Başkanlığı MMO

MMO'da meslekçi eğitim ve belgelendirme çalışmaları

Kamu kurumu niteliğinde bir meslek örgütü olan Mühendisler Odası, diğer meslekli birliklerin, "Kamu Yürütme Kurumları, Meslekli Birlikler ve Meslekli Kurumlar" statüsünde görevlerini yerine getirmelerini sağlamak amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Öğrenim toplumu güvenliği düşüncesiyle eğitimlere önem verilmekte, meslekli üyelerimizin mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Öğrenim toplumu güvenliği düşüncesiyle eğitimlere önem verilmekte, meslekli üyelerimizin mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Öğrenim toplumu güvenliği düşüncesiyle eğitimlere önem verilmekte, meslekli üyelerimizin mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Öğrenim toplumu güvenliği düşüncesiyle eğitimlere önem verilmekte, meslekli üyelerimizin mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Öğrenim toplumu güvenliği düşüncesiyle eğitimlere önem verilmekte, meslekli üyelerimizin mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Öğrenim toplumu güvenliği düşüncesiyle eğitimlere önem verilmekte, meslekli üyelerimizin mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Öğrenim toplumu güvenliği düşüncesiyle eğitimlere önem verilmekte, meslekli üyelerimizin mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Öğrenim toplumu güvenliği düşüncesiyle eğitimlere önem verilmekte, meslekli üyelerimizin mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Öğrenim toplumu güvenliği düşüncesiyle eğitimlere önem verilmekte, meslekli üyelerimizin mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Öğrenim toplumu güvenliği düşüncesiyle eğitimlere önem verilmekte, meslekli üyelerimizin mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Öğrenim toplumu güvenliği düşüncesiyle eğitimlere önem verilmekte, meslekli üyelerimizin mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Öğrenim toplumu güvenliği düşüncesiyle eğitimlere önem verilmekte, meslekli üyelerimizin mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Öğrenim toplumu güvenliği düşüncesiyle eğitimlere önem verilmekte, meslekli üyelerimizin mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Öğrenim toplumu güvenliği düşüncesiyle eğitimlere önem verilmekte, meslekli üyelerimizin mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Öğrenim toplumu güvenliği düşüncesiyle eğitimlere önem verilmekte, meslekli üyelerimizin mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Öğrenim toplumu güvenliği düşüncesiyle eğitimlere önem verilmekte, meslekli üyelerimizin mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Öğrenim toplumu güvenliği düşüncesiyle eğitimlere önem verilmekte, meslekli üyelerimizin mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Öğrenim toplumu güvenliği düşüncesiyle eğitimlere önem verilmekte, meslekli üyelerimizin mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Öğrenim toplumu güvenliği düşüncesiyle eğitimlere önem verilmekte, meslekli üyelerimizin mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Öğrenim toplumu güvenliği düşüncesiyle eğitimlere önem verilmekte, meslekli üyelerimizin mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Öğrenim toplumu güvenliği düşüncesiyle eğitimlere önem verilmekte, meslekli üyelerimizin mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Öğrenim toplumu güvenliği düşüncesiyle eğitimlere önem verilmekte, meslekli üyelerimizin mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Öğrenim toplumu güvenliği düşüncesiyle eğitimlere önem verilmekte, meslekli üyelerimizin mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Öğrenim toplumu güvenliği düşüncesiyle eğitimlere önem verilmekte, meslekli üyelerimizin mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Öğrenim toplumu güvenliği düşüncesiyle eğitimlere önem verilmekte, meslekli üyelerimizin mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Öğrenim toplumu güvenliği düşüncesiyle eğitimlere önem verilmekte, meslekli üyelerimizin mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Öğrenim toplumu güvenliği düşüncesiyle eğitimlere önem verilmekte, meslekli üyelerimizin mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Öğrenim toplumu güvenliği düşüncesiyle eğitimlere önem verilmekte, meslekli üyelerimizin mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Öğrenim toplumu güvenliği düşüncesiyle eğitimlere önem verilmekte, meslekli üyelerimizin mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Akredite Personel Belgelendirme Kuruluşu

TS EN ISO/ IEC 17024 "Personel Belgelendirmesi Yapan Kuruluşlar İçin Genel Şartlar" standardı kapsamında kurulan Personel Belgelendirme Kuruluşu (PBK), 19 Ocak 2007'de TÜRKAK tarafından akredite edilmiştir. Odamız, mühendis yetki ve sorumluluklarını geliştirmenin yanı sıra mühendislik hizmetlerini denetlenebilir ve güvenilir kılmaya, toplumun can ve mal güvenliğini sağlama, uluslararası standartlar doğrultusunda kurumsallaşma yolunda önemli bir adım olan PBK akreditasyonunun kapsamını genişletmeye ve verilen hizmeti de tüm ülkeye yaymaya devam edecektir.

MMO Personel Belgelendirme Kuruluşu 11 kapsamda Mühendis Yeterlilik Belgesi vermektedir. Bunlar; Mekanik Tesisat, Havalandırma Tesisatı, Soğutma Tesisatı, Klima Tesisatı, Yangın Tesisatı, Doğalgaz İç Tesisatı, Asansör Avan Proje Hazırlama, Asansör, Araç Projelendirme, Araçların LPG'ye Dönüşümü ve Araçların CNG'ye Dönüşümü Mühendis Yeterlilik Belgelendirmelerine ilişkindir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK), Doğalgaz Piyasası Sertifika Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliği ile doğalgaz iç tesisat yetkili mühendis belgelerinin akredite edilmiş kuruluşlardan alınması zorunlu hale getirilmiştir. Bunun sonucu üyelerimizden gelen yoğun taleplere karşılık verilerek söz konusu alanda çalışmakta olan üyelerimiz başta olmak üzere Yetki Belgesi sahibi tüm üyelerimize akredite belge alabilmeleri amacıyla değişik tarihlerde sınavlar düzenlenmiştir. MMO PBK gerekli şartları sağlayan kişilere akredite doğalgaz iç tesisat yetki belgesi vermeye devam etmektedir.

Akredite Deney Laboratuvarı

TS EN ISO/ IEC 17025 Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Yeterliliği İçin Genel Şartlar standardı kapsamında çalışmalarını sürdüren

Akredite Personel Belgelendirme Kuruluşu
TS EN ISO/ IEC 17024 "Personel Belgelendirmesi Yapan Kuruluşlar İçin Genel Şartlar" standardı kapsamında kurulan Personel Belgelendirme Kuruluşu (PBK), 19 Ocak 2007'de TÜRKAK tarafından akredite edilmiştir. Odamız, mühendis yetki ve sorumluluklarını geliştirmenin yanı sıra mühendislik hizmetlerini denetlenebilir ve güvenilir kılmaya, toplumun can ve mal güvenliğini sağlama, uluslararası standartlar doğrultusunda kurumsallaşma yolunda önemli bir adım olan PBK akreditasyonunun kapsamını genişletmeye ve verilen hizmeti de tüm ülkeye yaymaya devam edecektir.

MMO Personel Belgelendirme Kuruluşu 11 kapsamda Mühendis Yeterlilik Belgesi vermektedir. Bunlar: Mekanik Tesisat, Havalandırma Tesisatı, Soğutma Tesisatı, Klima Tesisatı, Yangın Tesisatı, Doğalgaz İç Tesisatı, Asansör Avan Proje Hazırlama, Asansör, Araç Projelendirme, Araçların LPG'ye Dönüşümü ve Araçların CNG'ye Dönüşümü Mühendis Yeterlilik Belgelendirmelerine ilişkindir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK), Doğalgaz Piyasası Sertifika Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliği ile doğal gaz iç tesisat yetkili mühendis belgelerinin akredite edilmiş kuruluşlardan alınması zorunlu hale getirilmiştir. Bunun sonucu üyelerimizden gelen yoğun taleplere karşılık verilerek, o alanda çalışmakta olan üyelerimize başta olmak üzere Yetki Belgesi sahibi tüm üyelerimize akredite belge alabilmeleri amacıyla değişik tarihlerde sınavlar düzenlenmiştir. MMO PBK gerekli şartları sağlayan kişilere akredite doğalgaz iç tesisat yetki belgesi vermeye devam etmektedir.

MMO, Anayasa'da belirli Türkiye İdari Yapısı içerisinde "Meslekli Yürütme Yönetim Kuruluşu" olarak yer almakta ve kamu idaresi sayılmaktadır. Buradan hareketle Odamız, hastanelerdeki steril alanların hijyenik kılma ve havalandırma sistemlerinin iş makinelerine, içi sağlığı ve iş güvenliğinden araç imalatı montajına ve doğalgaz meslek standartları hazırlanmasına kadar meslek alanlarımızın tüm konularında bütünsel ve tarafız bir yaklaşım standart hazırlama çalışmalarını sürdürmektedir ve almaya da devam edecektir.

Akredite Deneş Laboratuvarı

TS EN ISO/ IEC 17025 Deneş ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Yeterliliği İçin Genel Şartlar standardı kapsamında çalışmalarını sürdüren laboratuvarımız, TÜRKAK tarafından 8 Ocak 2007'de akredite edilmiş, evre ve Orman Bakanlığı'ndan "evre Analizleri Yeterlilikleri Belgesi" almaya hak kazanmıştır.

Laboratuvarımız, 2 Eylül 2009'da evre ve Orman Bakanlığı denetçileri tarafından yapılan teknik inceleme sonucunda TS EN 13649:2003 standardına göre "Uçucu Organik ve Buhar (VOC) Numune Alma" parametresini evre ölüm ve Analizleri Yeterlik Belgesi kapsamına ekletmiştir.

Merkez Laboratuvarı, baca gazı emisyonları için parametre ve metotlarla evre ve Orman Bakanlığı'nın yayınlamış olduğu Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği kapsamında raporlama faaliyetlerini sürdürmektedir. Bu parametre ve metotlar ise şunlardır:

- ▶▶ Gravimetrik Metot ile Toz (Partikül Madde) Tayini
- ▶▶ Renk Karşılaştırma Metodu ile İslilik Tayini
- ▶▶ Elektrokimyasal Hücre Metodu ile O₂ Tayini
- ▶▶ Elektrokimyasal Hücre Metodu ile CO Tayini
- ▶▶ Elektrokimyasal Hücre Metodu ile NO, NO₂ ve NO_x Tayini
- ▶▶ Elektrokimyasal Hücre Metodu ile SO₂ Tayini
- ▶▶ Pitot Tüpü Yoluyla Hız ve Debi Tayini
- ▶▶ Gravimetrik Metot ile Nem Tayini
- ▶▶ Sabit Kaynak Emisyonları- Gaz Derişimlerinin Otomatik Tayini İçin Numune Alma
- ▶▶ Uçucu Organik ve Buhar (VOC) Numune Alma

EGE KALMEM Kalibrasyon Laboratuvarı ve Metroloji Merkezi

EGE KALMEM Kalibrasyon Laboratuvarı ve Metroloji Eğitim Merkezi, MMO'nun kuruluş amaçları doğrultusunda sanayi kuruluşlarına ölüm, kalibrasyon ve eğitim hizmeti

sunmaktadır. Sanayiden gelen talepler üzerine altyapısını geliştiren ve hizmet kapsamını artıran Merkezimiz, TS EN ISO/ IEC 17025 standardı kapsamında TÜRKAK'tan akredite olmak için gerekli aşamaları tamamlamıştır.

STANDARTLARA YÖNELİK ALIşMALAR

Makina Mühendisleri Odası, Anayasa'nın 135. maddesi doğrultusunda çıkarılan 6235 sayılı TMMOB Kanunu uyarınca kurulmuş, kamu tuzelkişiliğine haiz, "kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu"dur. Buradan hareketle Odamız çok sayıda kurum ve kuruluşun mevzuat hazırlık süreçlerine meslek ve meslektaşın çıkarlarını gözeterek katılım sağlamaktadır. Kamu adına ve yararına bir düzenleme oluşturmak amacıyla Oda görüşleri mevzuat düzenleyici kurumlara iletilmektedir.

MMO'nun mevzuat hazırlanma sürecinde görüşlerini ilettiği kurumlar arasında st birliği olan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB), Bayındırlık ve İşkan Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, evre ve Orman Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Türk Standardları Enstitüsü (TSE), Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK), belediyeler, Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) ile MYK tarafından gvrendirilen kurum ve kuruluşlar yer almaktadır.

MMO, Anayasa'da belirli Türkiye İdari Yapısı içerisinde de "Mesleki Yerinden Yönetim Kuruluşu" olarak yer almakta ve kamu idaresi sayılmaktadır. Buradan hareketle Odamız, hastanelerdeki steril alanların hijyenik klima ve havalandırma sistemlerinden iş makinalarına, işçi sağlığı ve iş güvenliğinden araç imal tadil montajına ve doğal gaz meslek standartları hazırlanmasına kadar meslek alanlarımıza giren tüm konularda bütünsel ve tarafsız bir yaklaşımla standart hazırlama çalışmaları içinde yer almaktadır ve almaya da devam edecektir.

Makina Mühendisleri Odası, Başkentlileri Doğal Gaz Zehirlenmelerine Karşı Uyardı

- Geçen yıl 7 gencin yaşamını yitirmesiyle sonuçlanan facianın üzerinden yaklaşık bir yıl geçti. Bu bir yıl içinde Başkent Doğalgaz AŞ yeni bir facianın yaşanması için gerekli önlemleri aldı mı?

Yeni gaz verilen ve cihaz yenileyen abonelerde gerekli önlemlerin alındığı söylenebilir. Ancak bu ve apartmanlara baca temizliği yapılmasıyla ilgili gönderilen uyarı ve yapılan bir açıklama yeterli değildir. Önemli olan eskiden beri gaz kullanan abonelerin periyodik kontrolünün yapılmasıdır. Tesisatlarının, cihaz ve bağlantılarının kontrolü şeklinde bir uygulama yapıldığını göremiyoruz. Oysa asıl sorun bu eski kullanıcılarda bulunan tesisat, cihaz ve baca donanımlarında yaşanabilir.

- Önlemler alındıysa bunlar nelerdir? Önlemler alınmadıysa bunun getireceği tehlikeler ne olabilir?

Yeni gaz kullanan abonelerde bacalı cihaz kullanılmaması (yoğuşmaya dayanıklı malzemedir yapılmış ve onaylanmış bacalar hariç), projelerin onaydan sonra kontrolü ve en geniş anlamda emniyetli bir gaz açma işlemi yapılmaktadır.

Cihazını değiştiren kullanıcılarda; bacası uygun malzemelerle yenilenmeyen abonelere bacalı cihaz izni verilmemesi, tüm yenilemelerde proje istenmesi (hâlâ kaçak kullanımlar yoğundur) ve yeniden gaz açma işlemleri yapılmaktadır.

Geçen yılbaşı gecesi yaşanan vahim olaydan sonra zaten birçok kullanıcı kendince önlemler almakta ve özellikle bacalı cihazlar yenilenmeye devam edilmektedir. Zaten doğal gazın kullanılmaya başladığı dönemlerde takılan cihazlar yenilenmektedir. Zira bu cihazlar artık eski, emniyetsiz ve gayri ekonomik hale gelmişlerdir.

- Geçen yıl yaşanan facianın ardından MMO, denetim eksikliği olduğu tespiti yapmıştı. Bugün bu tespit hâlâ geçerli mi?

Yeni gaz aboneliği ve cihaz yenileme uygulamalarında denetim yeterince yapılmaktadır. Ancak eski kullanıcılar için hâlâ yeni bir denetim uygulaması ve bunun yaptırımları söz konusu değildir.

MMO Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, Cumhuriyet gazetesi Ankara ekinde yayınlanan Mahmut Ilıcalı söyleşisinde vatandaşları doğal gaz zehirlenmesine karşı uyardı.

- Ankara'da denetim eksikliği konusunda ve kalitesiz malzeme kullanımını engelleme konusunda yasal boşluklar bulunuyordu. Bu durum hâlâ sürüyor mu?

Bu sorunu sadece Ankara'da yaşanan bir sorun olarak algılamak gerek. Kalitesiz malzeme kullanımı konusunda tasarım-imalat yapan uygulayıcılar kadar tüketicinin de mutlaka bilgilendirilmesi gerekmektedir. İmalat aşamasında kullanılan tüm cihaz ve ekipmanların CE işaretli ve TSE'den belgeli olması gerekmektedir. Bu konuda taviz verilmemesi gereklidir. Kamuoyunun özellikle bu konuda duyarlı olması gerekmektedir.

“MMO Onayı Mutlaka Aranmalı”

- Kombi kurulumu ve bakımı yapılırken yurttaşların dikkat etmesi gerektiği hususlar nelerdir?

Öncelikle 4646 sayılı Doğalgaz Yasası'na bağlı yönet-

melikler uyarınca, doğal gaz iç tesisatlarının tasarım ve uygulanması, Doğalgaz İç Tesisat Yetki Belgesi'ne sahip, Odamızdan onaylı bir makina mühendisinin tam zamanlı olarak çalıştığı şirketlerce yürütülmesi zorunludur. Odamız bu hizmetleri verecek şirketlerin tescillerini yaparak bu firmalara büro tescil belgesi düzenlemektedir.

Yurttaşlarımız doğal gaz iç tesisatlarını, yapım aşamasında öncelikle Odamızdan tescilli ve bünyesinde tam zamanlı mühendis istihdam edilen firmalara yaptırmalı ve imalatın her aşamasında firma yetkili mühendisinden teknik destek almalıdır. Doğal gaz işleri yapan firmalar mutlaka MMO'dan yetki almış bir makine mühendisini çalıştırmak zorundadır. Odamızca bu mühendislerin yapmış olduğu projeler, her proje bazında ayrı ayrı mesleki denetimden geçirilmektedir. Bu firmalar tarafından yapılan projelerin üstünde, Oda mesleki denetiminden geçtiğine dair ibare ve mühür mutlaka aranmalı, gerektiği durumda firma uyarılmalı ve bu durum Odamıza bildirilmelidir.

“Her Firmaya İtibar Etmeyin”

Merdiven altı veya yetkisiz firmalarca yapılan imalatlara itibar edilmemelidir. Ayrıca illerde yetkilendirilmiş olan yerel gaz dağıtım şirketlerinin denetim ve onay süreçlerini takip ederek, “Gaz Açma” işlemlerinde firma yetkili mühendislerinin mutlaka bulundurulması istenmelidir.

Yine diğer önemli bir husus, cihazın garanti sürecinin başlatılmasını ifade eden cihazların devreye alınma işleminin mutlaka Odamız tarafından tescil edilmiş firmaların yetkilendirdiği servislerce yapılmasına dikkat edilmelidir.

- Yurttaşlar kombilerini kimlere kontrol ettirmeli?

Şu an için mevzuatta bir tanımlama bulunmamakla birlikte öncelikle kombi/şofben kullanımının başladığı şu günlerde MMO olarak yurttaşlarımıza, cihazların güvenli

kullanımı için gerekli bakım ve kontrolleri, öncelikle imalatçı ya da distribütör firmalarca yetkilendirilen “Yetkili Servislere” yaptırmalarını öneriyoruz. Bakım sonrasında düzenlenecek olan “bakım tutanağı”, yetkili firmadan imzalı ve kaşeli olarak mutlaka alınmalıdır.

Kamusal bir hizmet olan doğal gazın kent içi dağıtımı, 4646 sayılı Doğalgaz Kanunu'na göre yerel gaz dağıtım şirketleri aracılığıyla yapılmakta olup, doğal gazın kullanım mahallerine sağlıklı ve güvenli bir şekilde ulaştırılmasında ve her türlü emniyet tedbirlerinin alınıp alınmadığının denetiminde bu şirketlere mevzuatla görev yüklenmiştir. Ancak bu kuruluşların her birinin kendi ayrı şartnamelerine göre doğal gazın ilk devreye alınmasında gerekli kontroller yapılmakta; fakat yıllık kontrol ve denetimler eksik bırakılmaktadır.

Bu kontrollerin herhangi bir yasal çerçeve ile belirlenmemiş olması gazın güvenli kullanımını sadece nihai tüketicinin duyarlılığına bırakmıştır. Bu konu ivedilikle ulusal düzeyde geçerli ve uygulaması zorunlu olacak bir şekilde yasal bir statüye kavuşturularak, gaz dağıtım şirketlerinin periyodik kontrol ve denetimleri yapması zorunlu hale getirilerek çözümlenmelidir. Aksi takdirde ne yazık ki bu kazaların ve kayıpların önlenmesi asla mümkün olmayacaktır.

Alınması Gereken Önlemler

- Kış öncesi yurttaşların olası bir karbonmonoksit zehirlenmesine karşı ne gibi önlemler almalıdır?

Kombi, şofben cihazlarının her yıl yaz sezonunda bakımalarının yapılması, emniyetle çalışmalarını için bir zorunluluktur. Bu konuda gerekli yaptırımların mutlaka uygulamaya konulması gerekmektedir. Ancak şu ana kadar bu süreci zorunlu kılan bir uygulama ve mevzuat görülme-

mektedir. Bu nedenle “olmazsa olmaz” diyebileceğimiz şu önlemler oldukça önem taşımaktadır:

1. 1 m³ doğal gazı yakmak için 10 m³ hava kullanılır. Bu nedenle bacalı cihazların bulunduğu mekânların havalandırılması çok önemlidir. Bu bakımdan bacalı cihazların bulunduğu ortamlardaki havalandırma menfezleri kesinlikle kapatılmamalı, sürekli açık ve temiz tutulmalıdır.
2. Doğal gaz tesisat boruları işlevi dışında elektrik top-raklaması, çamaşır askısı olarak veya başka amaçlar için kesinlikle kullanılmamalıdır.
3. Doğal gaz cihazları bağlantı yerlerinden gaz sızıntısı yapabileceğinden temizlik nedeniyle yerinden oynatılmamalıdır.
4. Doğal gaz, hava ile yüzde 5 ila 15 oranında karıştığı anda patlayıcı özelliği olan bir gazdır. Herhangi bir elektrik kıvılcımını önlemek için doğal gaz borularının geçtiği mahalde kesinlikle çıplak elektrik kablosu bulunmamalıdır.
5. Elektrik tesisatları mutlaka “topraklanmış” olmalıdır.
6. Doğal gaz boruları mutlaka açıkta olmalı, üzerleri dolap, lambri vb. malzemelerle kapatılmamalıdır.
7. Bacalı doğal gaz cihazlarında cihaz davlumbazının üzerinde baca tepmesi esnasında cihazın otomatik olarak gazını kesen bir düzenek mevcuttur. Bu sensör kesinlikle iptal edilmemeli ve periyodik bakımlarda yetkili servislerce kontrol edilmelidir. Özellikle 2000 yılı öncesinde doğal gaz kullanımına geçen aboneler, bu düzeneğin cihazlarında bulunup bulunmadığını servislere kontrol ettirmeli, eğer yoksa bu düzenek bacalı cihazlara ilave edilmelidir.
8. Doğal gazlı bacaların cihazları yılda en az bir kez itfaiye veya itfaiyenin yetkilendirdiği firmalara temizletilmelidir. Bir metre küp doğal gaz yandığı zaman iki metre küp su buharı oluşur. Dolayısıyla çıkan bu su buharı, zamanla baca sıvalarını ve tuğlalarını eriterek dökülmelere, dolayısıyla baca tıkanmalarına sebep olmaktadır.
9. Bir dairede aynı bacaya kesinlikle iki cihaz bağlanmamalıdır. Mutfaklarda birisi şofben veya kombi için diğeri aspiratör için mutlaka iki ayrı baca bulunmalıdır. İki ayrı baca yoksa kesinlikle bacalı aspiratör kullanılmamalı, filtreli aspiratör kullanılmalıdır. Sıcak su eldesi için LPG’li şofben kullanan daire sahipleri de bu hususa dikkat etmelidir.

10. Apartman yöneticileri binadaki tüm katları kontrol etmeli, böylesi bir yanlış uygulamayla karşılaşılırsa gaz dağıtım şirketini mutlaka haberdar etmelidir. Çünkü bir dairedeki hatalı uygulama aynı kolon üzerindeki tüm cihazları etkileyecek ve baca çekişinin azalmasına ve baca gazı tepmelerine neden olunabilecektir.
11. Doğal gazlı bacalı cihazların bacalara bağlandığı esnek borunun cihazla bağlantılı olduğu çevre tamamen alüminyumlu folyo bant ile izole edilmeli, bu boru baca içerisine en fazla 3–4 cm kadar girmeli, boru ile baca arasındaki boşluklar alçı ile sıvanmalı, baca borusu kesinlikle yırtık ve delik olmamalıdır.
12. Atık gaz borusu olarak çok çabuk deforme olan esnek alüminyum bağlantı malzemesi kullanılıyor ise bu bağlantı esnek çelik borularla değiştirilmelidir.
13. Bacalı cihaz kullanan abonelerin havadaki karbonmonoksit oranını ölçerek alarm veren cihazları kullanması, baca gazından kaynaklı zehirlenmeleri büyük ölçüde önleyecektir. Yine gaz kaçağında ya da mutfak fırını gibi cihazların vanaları açık unutulduğunda alarm veren düzeneklerin kullanılması, doğal gazdan kaynaklı yangın ve patlamaları büyük ölçüde engelleyecektir.

- Başkent Doğalgaz AŞ, geçen yıl yaşanan facianın ardından Odanız MMO ile alınacak tedbirler için temas kurdu mu?

Odamız bütün illerdeki gaz şirketleri ile devamlı temas kurmakta ve kurumsal iş birliğini daima vurgulamaktadır. 1 Ocak 2009 tarihinde Çankaya Birlik Mahallesi 409. Sokak’ta yaşanan elim kaza sonrasında da iki kez ilgili Genel Müdürlükten MMO Ankara Şubesi olarak randevu alınmış, yapılması gereken uygulamalara dair önerilerimiz dile getirilmiştir. Ancak ciddi bir mesafe kaydettiğimizi söylemek güçtür.

- Başkent Doğalgaz AŞ’nin özelleştirme sürecinin devamı kentteki bu hizmeti aksatıyor mu?

Aksatıyor. Önümüzdeki dönem için kalıcı bir strateji ve planlama yapılamadığı görülüyor. Kökeni EGO olan Başkent Doğalgaz Dağıtım AŞ’nin özelleştirme ile kamunun elinden çıkarılacak olması, ihmal edilmemesi gereken işlere yatırım yapılmamasına yol açıyorsa oturup bu ehil olmayan yönetimler ve özelleştirmelerin toplum yaşamından neleri çaldığı, neleri götürdüğü üzerine bin defa daha fazla düşünülmalıdır.

Bu noktada Odamızın Başkent Doğalgaz Dağıtım AŞ ve İzmit Gaz Dağıtım AŞ/İZGAZ özelleştirmelerinin yürütmelerinin durdurulması ve iptali istemiyle Danıştay'da davalar açtığını ve bu davaların halen sürdüğünü belirtmek istiyorum.

Odamız, doğal gaz sektörünü piyasa faaliyetlerine açan 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Yasası ile ilgili değerlendirmelerinde, kentsel doğal gaz dağıtım ve işletme hizmetlerinin yerel yönetimlerin elinden alınarak özel şirketlere devredilmesine karşı çıkmıştır. Odamız, bu Yasayı "Türkiye'nin Doğal Gaz Temin ve Tüketim Politikalarının Değerlendirilmesi Oda Raporu" ve diğer çalışmalarında ayrıntılı bir şekilde irdeleyerek eleştirmiş, Yasa'nın amacının piyasanın serbestleştirilmesine yönelik olduğu belirtilerek, sektördeki özelleştirmelere esastan karşı çıkmıştır. Yine aynı Yasa yoluyla belediyelerin etkinliğinin azaltılması da tarafımızdan eleştirilmiştir.

"Kaliteli Malzemeden Taviz Verilmemeli"

- Piyasada doğal gaz kaçağını belirleyen ve karbonmonoksit zehirlenmesinin önüne geçtiği söylenen dedektörler satılıyor. Bu cihazlara ne kadar güvenilebilir?

Karbonmonoksit gazının ortamda belirli bir seviyeye ulaşması durumunda veya herhangi bir gaz kaçağı durumunda alarm veren sensörler mevcuttur. Bu aygıtların kullanımının yaygınlaştırılması ve zorunlu hale getirilmesi, bu tür acıları yaşamamızın büyük ölçüde önüne geçecektir. Ancak bu cihazları seçerken ve montajında dikkat edilmesi gereken hususlar bulunmaktadır.

Öncelikle bu cihazlar TS EN 50291 – TS EN 50270 ve TS

EN 50194 standartlarına uygun olmalıdır. Ayrıca cihazların CE işaretli ve TSE belgeli olmasına tüketiciler azami dikkat göstermelidir. Ancak EPDK tarafından çıkarılacak çerçeve bir düzenlemeyle, gerek karbondioksit gerekse doğal gaz kaçak dedektörlerinin bacalı doğal gaz kullanılan konutlarda zorunlu hale getirilmesi, çok daha büyük bir önem taşımaktadır.

"Nitelikli Personelleri Yok"

- Başkent Doğalgaz AŞ'nin kent genelinde denetim yapacak kadar yeterli ve nitelikli personeli bulunuyor mu?

Bu konuda bizde yeterli veri bulunmuyor. Ama biliyoruz ki nitelikli personel yıllardır emeklilik ve uzaklaştırma yolu ile tasfiye edilmektedir. Büyükşehir Belediyesinin yönetim zihniyeti personel politikalarında da karşılığını yaratmış ve teknik yeterlilik ölçütü geriye düşmüştür. Geçen yılbaşında 7 gencimizin ölümüne yol açan facia esnasında Başkent Doğal Gaz AŞ elemanlarının sergiledikleri lakaytlık ve yetersizlik, yıllardır uygulanan yanlış personel politikasının vahim bir örneğini oluşturmuştur. Üstelik istifa eden Genel Müdür Veysel Karani Demir'in yaklaşımları ve mesleki yeterlilik durumu da öylesi bir kurumun başında olmamasını gerektirmekteydi. Kısacası nitelikli, bilimsel-teknik eğitim ve yeterliliği olan personel konusu son derece önemlidir. Başkent Doğal Gaz Dağıtım AŞ bu konuda kamuoyunu bilgilendirmeli, mesleki yeterlilik ve uzmanlık yönünde ciddi adımlar atmalıdır.

- Bu yıl yeni bir facia bekliyor musunuz?

Toplumsal, sınıai, tarımsal ve kentsel yaşama ilişkin bilimsel teknik gereklilikler, rant, politik kayırmacılık ve ihmallerden dolayı öylesine yaygınlaşmış durumda ki, acı bir haber duyduğumuzda artık şaşırıyoruz. Çünkü kamusal hizmetlerden başlayıp yayılan bir çürüme durumu, genel olarak bakım, denetim, kontrol gerektiren alanlarda çok yaygınlaştı. İnsani yanımız böylesi kötü olayların olmamasını söylememizi, dilememizi öğütlüyor. Ancak bizler mühendisiz. Çözümlemelerimizi somut durum üzerinden yaparak tekniğin ve bilimin süzgecinden geçirmek ve gerçeklere, yani yapılması gerekenlere işaret etmek durumundayız. Dolayısıyla kısaca açıkladığım hususlar düzenlenmedikçe kazalar ve ölümler ülkemizde ne yazık ki sürecektir. Bu nedenle sizlerin bu yayınları toplumun bilinçlenmesi açısından çok önem taşıyor.